

Bogračke Novine

Br. 264.

BEOGRAD, nedjelja 5. novembra 1916.

Izlaži:

dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se:

- Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h
- Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 8 h
- Izvan ovog područja 12 h

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i preplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Preplata:

- za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 100
- u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2-40
- izvan ovog područja K 3-

Oglas po cijeniku.

Godina II.

Proglašena poljska kraljevina.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog generalnog stožera.

Kb. Beč, 4. novembra.

Istočno bojište:

Front konjičkog generala nadvojvode Karla:

Neprijatelj je produžavao svoje napade u sjevernoj Vlaškoj. Izuzev povraćanje graničnog visa Rosca (u prostoru jugo-istočno od Brašova) on nigdje nije imao uspjeha. U borbama, koje su se vodile prilikom odbrane jednog u prkos najžešćim napada održanog visa jugo-zapadno od Predeala privredno je preko 250 zarobljenih Rumuna.

Na istočnoj erdeljskoj granici pojačana je rumunjska topnička djelatnost.

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Kod Bohorodzania napade jedno c. i k. krstareće odjeljenje ruske predstaze i razorila je njihove položaje.

Na Narajowki njemački bataljoni opet zauzeše na juriš jedan red russkih rovova i održaše ga uprkos ogorčenih protivnapada.

Talijansko bojište:

Pošto je žestokih borbi 1. i 2. novembra prošlo je prije podne 3. novembra bez značajnijih borbenih dogadjaja na primorskom frontu. No poslije podne opet se pojačala napadna djelatnost Talijana.

Na Krasu zadržali smo svojom pregradnom vatrom ponovljene talijanske pokušaje napada. U prkos bezbrojnih pokušaja neprijatelj nije nigdje zabilježio prostora.

U Vipavskoj dolini u veće jače neprijateljske snage prodriješe u naše položaje između Vertojbe i Breglje. Uskoro zatim svi su rovovi opet povraćeni našim protivnapadom.

Pred žičanim preprijeckama kod Sv. Katarine i Dambera iskravili se u svome bezuspješnom napadu nekoliko bersaglierskih bataljuna.

Broj zarobljenika zadobijenih od 1. novembra popeo se na 3500.

Iugo-istočno bojište:

Nema naročitih dogadjaja.

Zamjenik glavnara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Dogadjaji na moru:

3. ov. mj. u veće jedna od naših pomorskih letačkih eskadra izbacila je bombe na vojnička postrojenja kod San Canciana, Monfalcone i radionice „Adria“.

Zapovjedništvo mornarice.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva:

Kb. Berlin, 3. novembra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavarskog:

Jaka topnička borba prethodila je neprijateljskom napadu, koji se u našoj vatri mogao samo u ograničenom obimu izvesti, i to sjevero-zapadno od Courclette i u odsjeku Gueudecourt-Les Boeufs. Napadi su odbijeni.

Devet neprijateljskih letilica oborenje je u vazdušnoj borbi obranbenim topovima.

Front prijestolonasljednika Wilhelma:

Protiv naših visinskih položaja istočno od Maase pojačala se po podne znatno neprijateljska vatra. Francuski napadi između Douaumonta i Vauxa ostali su bez uspjeha.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Naši uspjeli su u pohodu na Narajowku prošireni su i ustanjem daljih dijelova russkih glavnih položaja jugozapadno od Krasnolesja i održani su protiv neprijateljevih pokušaja da ih povrati.

Front konjičkog generala nadvojvode Karla:

Na sjevernom dijelu erdeljskog istočnog fronta topnička djelatnost postala je ponovo živila, ali nije dolazilo do kakvih značajnijih pješačkih borbi. Na južnom frontu odbijeni su pojedini rumunski napadi. Vis Rosca (jugo-istočno klancu Altschanz) neprijatelj je zauzeo. Jugozapadno od Predeala mi smo povratili jedan rumunski položaj, koji smo prilikom gonjenja 2. novembra bili već zauzeli, pa smo ga iduće noći opet izgubili. Preko 250 zarobljenika palo je u naše ruke.

Balkansko bojište:

Front maršala pl. Mackensena:

Prilikom jednog preduzeća austro-ugarskih monitora protiv jednog dunavskog ostrva jugo-zapadno od Ruševina opet je proglašeno izvještaj o spoljnjem stanju i o stanju na frontovima. Ovo je bio izvještaj za nevolju, tek da se nešto javi i da se svjet koliko-toliko zadovolji i umiri; nešto stvarno novoga ili povoljnoga u njemu nije bilo, osim dvije vijesti — koje su i prije ovog zvaničnog izvještaja već bile poznate — da je 8. oktobra Rusija objavila rat Bugarskoj, a tako isto i Italija. Drugih kakvih tačnih vijesti sa bojišta u tom izvještaju nije bilo, a najmanje, što je svakoga interesovalo, šta vlada misli i namjerava preduzimati. Pa ipak, svijet je i takav izvještaj jedva dočekao, u svojim teškim danima želio je da čuje ma kakvu zvaničnu riječ. Potvrđena vijest o objavi rata Rusije Bugarskoj dosta je razvedrilna sumorna lica, i o njoj se u prenumi ulicama i kafanama raspravlja na trome načine, stvarale su se najpovoljnije

čuk a zaplijenjena su dva topa i četiri bacala mina. U Dobrudži nema osobitih dogadjaja.

Mačedonsko bojište:

Stanje je nepromijenjeno.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Izvještaj bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sofije, 4. novembra.

Mačedonski front:

Položaj je u cijelosti nepromijenjen.

Rumunjsko bojište:

U Dobrudži je odbijen jedan slabiji napad neprijatelja vatrom našeg topništva.

Na obali Dunava kod Oltenice, Ruščuka i Zimnice traje obostrana topnička palja.

Danas su austro-ugarski monitori poslije zaposjednuća ostrva, koje leži sjeverno od sela Pirgos iskricali na protutežećoj rumunjskoj obali odjeljenja; ova su zaplijenila dva 5-7 topa, 4 mušnica i kola i 150 granata. Proterana je jedna neprijateljska satnija, koja je pritekla u pomoć.

Proglasenje nezavisnosti poljske kraljevine

ZVANIČNO OBNARODOVANJE.

Kb. Beč, 4. novembra.

Danas će se u glavnoj vojnoj guberniji Ljubljini obnarodovati slijedeće: Stanovništvo glavne gubernije Ljubljina! Njegovo Veličanstvo car Austrie i apostolski kralj Ugarske i Njegovo Veličanstvo njemački car, rukovodjeni najvećim pouzdanjem u koначnu pobjedu svoga oružja i željom, da teškim žrtvama svoje hrabre vojske ruskoj vlasti otrgnute predjele pri-vedu srećnoj budućnosti, sporazumeli su se, da od tog predjele stvore samostalnu državu naslijednom monarhijom i ustavom. Tačno određivanje granica kraljevine Poljske ostavlja se za docnije vrijeme. Nova će kraljevina pridruženjem dvijema savezničkim monarhijama pružati garantiju, potrebnu joj za slobodno razvijeće svojih slija. U svojoj vlastitoj vojski neka i dalje žive slavne tradicije poljskih vojski predjašnjih vremena i sjećanje na hrabre poljske satrudnike u velikom ratu sadašnjosti. Njezina organizacija, oprema i vodstvo prediće se zajedničkim sporazumom. Savezne monarhije odaju se pouzdanoj nadi, da će oni sada ispuniti želje za

državnim i narodnim razvijtkom kraljevine Poljske, s potrebnim obzirima na opšte političke prilike Evrope i na blagostanje i sigurnost svojih vlastitih zemalja i naroda. Veliki zapadni susedi kraljevine Poljske pak sa zadovoljstvom će viditi gdje na njihovoj istočnoj granici postaje i razvije se jedna slobodna, sretna i svojim narodnim životom blažena država.

Po najvišoj zapovijesti cara Austrije i apostolskog kralja Ugarske

glavni vojni guverner

KUK, podmaršal.

(Slična objava obznanice se istog dana u Varšavskoj generalnoj guberniji.)

Što je prethodilo proglašenju?

Deputacija kod baruna Buriana.

Kb. Beč, 4. novembra.

„Politische Korrespondenz“javlja: U ponedjeljak, 31. oktobra primio je ministar spoljnih poslova barun Burian deputaciju uglednih Poljaka, koja je bila prispijela ovamo iz Varšave i Berlina, a koju su sačinjavali rektor varšavskog univerziteta i predsjednik varšavskog opštinskog odbora dr. Josef Brudwinski, varšavski gradonačelnik, predstavnik jevrejske opštine profesor univerziteta Liebstein i drugi. U ime deputacije održao je rektor Brudwinski govor, u kojem je naveden čitav niz želja poljskoga naroda, koje su načinile svoga vrhunca i svodile se na želju ustanovljavanja poljske države. Ministar spoljnih poslova barun Burian odgovorio je, da je srećan, što deputaciju može izvijestiti, da je Nj. Veličanstvo car i njegov prethodni saveznici riješili, da uskrsnu poljsku državu. No, rekao je, poljska će kraljevina naravno tek po zaključenju mira doći do svoje potpune državne organizacije. Ona će se, veli, stvoriti u tjesnoj vezi sa objema središnjim vlastima, koje će u vojničkom i političkom pogledu garantovati njen opstanak. Delegacija je iznijela niz želja, koje se za sada još ne mogu usvojiti. No oni mogu biti uvjereni, da će se u pogodnom času na dogovoru sa saveznicom — Njemačkom ove želje užeti u obzir. I dosada su, veli on, doznati mnogi dokazi za živo i ustalačko interesovanje za Poljsku, pa se tim radom priprema teren za podizanje poljske države. Kad bude došao mir, prediće se vlasti mirno moći ostaviti Poljsku svojim budućim aspiracijama. Bila je težnja, da se Poljska oslobođe

viesti utvrdile opšte mišljenje, da je stanje vrlo ozbiljno i da ni Kraljevo nije više sigurno. Pred veće sam posjetio jednog svog starog prijatelja, činovnika jednog stranog poslanstva, i uverio se o vjerovalnosti skoro predstojeće katastrofe. Prijatelj mi je potvrdio vijest, da su poslanstva spremna za polazak, očekuje se još posljednji izvještaj vrhovne komande; poslije toga će se, reče mi, utvrditi dan odaska vlade i stranih poslanika. Poslije ovog saopštenja bio sam kao utučen, obuzete me do sedan meni nepoznati osjećaji, njih nije moguće opisati.

17. oktobar. Osvanuo je lijep i topar jesenji dan. U toku noći mora biti da su stigle vrlo važne vijesti, jer je danas otvorena vojna evakuacija Kraljeva. Ulice su zakrčene, svaki dom sve više, naroni i kolima, a vojna komora bezbrojnim redom kola kretala se noć i danju pravcem za Rašku. Što se na tako jezoviti način Kraljevo punilo narodom, život u gradu postajao je sve teži i skuplji, a razumljivo je, da su se pridolaženjem sve veće mase svijeta rasprostire i razne, svakim danom nepovoljnije vesti. Pouzdanih vesti o stanju političkom i na frontovima nije bilo, te su vijesti, koje su izbjeglice donosile vrlo nepovoljno uticale na svijet. Neizvjetnost o stanju uticala je strahovito, poređenje strašnih i užasnih prizora, koji su se dogodili u ovom gustom bijegu za Rašku. Mitrovicu, Novi Pazar i t. d. Kraljevo je prepuno Beogradjana, tu je skoro sva njegova inteligencija, razni viši i niži činovnici, trgovci, profesori, sveštenici i učitelji. Oni su se od jutra do mrača svakog dana u kafanama ili šetajući po ulicama.

18. oktobar. Sumoran dan. Jutros, prije zore, otišao je iz Kraljeva za Mitrovicu ministar predsjednik Pašić i ostali ministri, osim ministra pravde i privrede. S Pašićem su otpotivali i poslanici četvrtog sporazuma sa svojim osobljem. Otpotivali su i oni viši i niži činovnici, koji su odredjeni da prate ministre. Prije podne su otpočeli blagajnici da izdaju plate i penzije za novembar i decembar i da razmjenjuju novčanice za sitan novac, u kome se osjećala velika oskudica. Evakuacija traje i danas strahovitim neredom. Oko podne čula se vrlo jasno jaka topovska vatra od strane Čačka, drugih kakvih

19. oktobar. Po svemu izgleda, da su na pragu sudbonosni trenutci. Danas je

od ruskoga jarma, pa se pri tome računalo i na aktivnu saradnju Poljske. Ministar je završio riječima: „Gajite nepokolebitu nadu u nas, poštevajte potpuno pouzdanje ruci saveznih vlasti i upućujte svoje umne i materjalne sile povjesnom djelu, već riješenom ed strane Austro-Ugarske i njenih saveznika — kraljevine Poljske!“

Rad opštine grada Beograda.

Po naredbi car. i kralj. glavne vojne gubernije za Srbiju od 3. septembra ov. god. odjel. 8. broj 7370. uveden je u život zakon o opštinama, pa je prema tome i opština grada Beograda dobila novo uredjenje u upravnom i sudskom pogledu. Stvorena su nova odjeljenja, uvedeni novi položaji, a obrazovano je i sudsko odjeljenje, koje će imati određen dječakrug rada. U samoj je upravi provedena temeljita reforma, tako da danas opština grada pretstavlja u svakom pogledu uredjenu upravnu i sudsku vlast. Ovim je zakonom predviđeno pored položaja predsjednika zvanje podpredsjednika i dvojice kmetova, kao i načelnika pojedinih odjeljenja, što sve prije nije postojalo.

Odmah pos

sa platom od po 500 K mjesечно. Cjelokupna potreba ovog odjeljenja do kraja godine iznosi 9.666,66 kruna. — Tajništvo pored tajnika sa platom od mješecnih 400 K sačinjava potreban broj pisara sa razno određenim platama. Na ovo je odjeljenje odredjena do kraja poslovne god. sveta od 4.200 K. Upravno odjeljenje sačinjava načelnik sa platom od 300 kruna, njegov pomocnik sa platom od 200 K, zatim taksator, protokolista, registrator i potreban broj pisara sa raznim platama. Za ova četiri mjeseca odredjena je svota od 6.200 kuna na ovo odjeljenje. Sudsko odjeljenje sačinjava sudija sa platom od 400 kruna, izvršitelj i potreban broj pisara. Odjeljenje ima na raspoređenju do kraja godine 3.040 kruna. — Privredno odjeljenje pored ekonoma sa platom od 400 K ima i pomocnika sa platom od 200 K, potreban broj pisara i potreban broj poljskih čuvara. Odredjena je svota od 4.000 K za ove mjesece. — Računovodno odjeljenje dijeli se na tri odsjeka: na blagajnu sa blagajnikom od 400 kruna mjesечно i likvidatorom; na knjigovodstvo sa glavarom knjigovodstva sa platom od 350 kruna i potrebnim brojem pisara; i na odjeljenje za reviziju sa glavnim revidentom koji bere mjesечно 200 K, pomoćnikom glavnog revidenta i potrebnim brojem pisara. Na cjelokupno računovodno odjeljenje odredjena je svota od 6.300 kruna. — Pristojbenoporesko odjeljenje dijeli se takodje na više odsjeka i to: na glavnu upravu sa glavarom od 400 kruna, djelovodom, kontrolorom naplate, statističarom i potrebnim brojem ostalog činovništva; na odjeljenje za blagajnu i knjigovodstvo sa blagajnikom, knjigovodjom i potrebnim brojem pisara i inkasanata; na odjeljenje za trošarinu sa glavnim kontrolorom od 200 kruna mjesечно plate, starješine trošarskih stanica, trošarskih čuvara karaula i potrebnim brojem pozornika; na odjeljenje za klanicu sa veterinarom 250 kruna mjesечно plate, nadzornikom klanice i drugim raznim potrebnim osobljem; na odjeljenje za pijsace sa inspektorskom pijsicom sa platom od 200 kruna, pomoćnikom inspektora i drugim potrebnim brojem pijsičnih kontrolora, mjeraca i pomoćnika mjeraca; na odjeljenje za groblje sa nadzornikom groblja i drugim potrebnim brojem činovnika i na odjeljenje za kapatilo sa potrebnim brojem raznoga osoblja. Na pristojbeno-tarifno odjeljenje odredjena je svota od 44.460 kruna za mjesec do kraja godine. — Gradjeno odjeljenje, pored načelnika odjeljenja sa platom od 400 kruna dijeli se na gradjevinsko odjeljenje, koje pored šefa arhitekte sa plaćom od 350 kruna, ima podarhitektu, potreban broj crtača, figurantu i drugog osoblja; na odjeljenje za parkove i vrtove sa potrebnim brojem vrtljača, čuvara parkova i dnevničara; na odjeljenje za smjetlište sa načelnikom sa plaćom od 320 kruna; zatim raznim potrebnim brojem osoblja: pisarima, nadzornicima, čistačima, kočijašima, dnevničarima i t. d.; i odsjek na fekalije sa raznim potrebnim brojem osoblja. Ovo odjeljenje ima na raspoređenju svotu od 90.820 kruna za ove mjesece. — Zdravstveno odjeljenje pored glavnog lječnika sa platom od 400 kruna, ima još

šest kotarskih lječnika sa platama od po 250 kruna, tamničara sa platom od 250 kruna i potreban broj zdravstvenih nadzornika, pisara, desinfektorata, bolničara i laboranata. Na ovo odjeljenje odredjeno je 14.080 kruna za ove mjesec. — Sirotinjsko odjeljenje ima pored staraoca sirotinje sa platom od 400 kruna mjesечно, potreban broj pisara, nadzornika, posluge, bolničarki, kuhanica, pralja i švelja i staje opštini 4.000 kruna za ove mjesec.

Pored ovih rashoda opština grada Beograda odredila je na ime izdržavanja za bavista 1.600 kruna, a na ime mirovine i posluge 9.560 kruna za ove mjesec.

To su u glavnom i čini i izdatci opštine grada Beograda, koji mjesечно iznose 42.635 kruna, a za ova četiri mjeseca 192.206,96 kruna.

(Svršće se.)

Rat sa Rumunjskom.

Novi zahtjevi sporazuma od Rumunije.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Budimpešta, 3. novembra.

Prema izvještajima iz Rumunjske, u Bukarešti prenijeto je toliko ranjenika, da su i privatni stanovi, koji su pretvoreni u bolnice, prepuni. Utučenost stanovništva uvećana je još više time, što su mnogi ranjeni vojnici ostali bez skloništa. Ruski, francuski i engleski poslanik neprekidno posjećuju Bratišlavu i dolaze mu uvijek s novim zahtjevima. Jednoj ministarskoj sjednici prisustvovali su i poslanici sporazuma i razložili su sljedeće zahtjeve: da se Rumunjska u buduću mora bezuslovno pridržavati naredaba sporazuma, inače će sporazum, da bi izbjegao beskorisne žrtve, biti prinudjen da Rumunjsku ostavi svojoj sudbini.

Podjela zapovjedništva u Rumunjskoj.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Hamburg, 3. novembra.

„Neue Hamburger Zeitung“ donose: Petrogradske „Vjedomosti“ javljaju iz rumunjskog glavnog stana: Rumunjska vojska se sad koncentriše na erdeljskom frontu, da onemogući svaku neprijateljevu iznenadjenje. Zaštita ostalih rumunjskih frontova, zajedno sa dunavskom obalom, predata je u ruke ruskim generalima.

Preuredjene rumuniske vojske.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Magdeburg, 3. novembra.

„Magedeburische Zeitung“ javlja iz Žurčice: Po jednoj vijesti iz Lyona general Berthelot je u nedjelji dovršio preuređenje rumunjske vojske. U oblasti bukareškog utvrđenja djeluje od nedjelje pored rumunjskog i ruski zapovjednik.

Letilice nad Sinajom.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Zürich, 3. novembra.

Prema jednom bezžicom brzozavu „Agence Radio“ iz Bukarešta, jedna je njemačka letilica bacila nekoliko bombi na Sinaju.

Rumunjski gubitci u Dobrudži.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Frankfurt, 3. novembra.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Haaga: Rumunjski gubitci u Dobrudži nadmašuju, prema engleskim izvještajima, gubitke svih drugih borbi. O prvim sedmiciama rumunjskog rata veli izvještaj, da su bile grde pritisak sve samih pogrešaka i nesporazuma, o čemu sad svjedoče bolnice.

ministri, pošto vidje da ne mogu dovoljno i zadovoljavajući naodgovarati, odoše da ih više nikad i ne vidimo, jer su i oni sutra dan zorum otisli za svojim drugovima. Oko podne počela su da stižu iz Kruševca pojedina odjeljenja vrhovne komande. Neka su došla vozom, a većinom automobilima. Svi časnici vrhovne komande dolazili su pred gostonicom „Paris“ i ja ugrabili priliku, da se malo razgovorim o situaciji sa jednim mojim poznanikom, potpukovnikom. Nije imao vremena da mi mnogo objašnjava; rekao mi je kratko, da je stanje bezizlazno, da se naša vojska odvaja naglo povlači, za sud u pravilnom poretku, da neprijatelj vješto i brzo operiše, da je u teškom topništvu neobično jak, da mu se postojanjem otpor ne može dati, i na kraju krajeva, da je pad Kraljeva pitanje još samo od nekoliko dana. Najzad mi je i on preporučio, da se iz Kraljeva dalje ne krećem, jer će se grad predati i neće biti nikakve borbe. „Mi, reče, moramo dalje, kuda i dokle, Bog će sveti znati!“ Utvrđeno je, da vrhovna komanda prenoći u Kraljevu, da sutra zorum da produži put. Po počne počeli da prolaze kroz Kraljevo u sime povlačenju pojedini pukovlji, dolazili su od Mrčajevice i Trstenika, gdje su prešli Moravu. Ulcinam, koje vode prema Raškom, jedva se može proći od vojske, mordžijskih kola i izbjeglica. Ni noć nije umanjila ovo strašivo bjejanje. Većina

kraljevačkih trgovaca zatvorila je svoje radnje, pod izgovorom što se ništa prodati ne može, jer nema sitnog novca, a u samoj stvari, oni su se bojali vojničke pljačke.

20. oktobar. Kraljevo se počelo postepeno prazniti, jer su i mnogi beogradani, činovnici i drugi, koji mogu dobiti kola, a mnogi i pješice, otisli dalje. Otišla je danas za Rašku i cijela beogradска vojna stаницa, koja je neko vrijeme bila u Kraljevu. Oko podne stigao je na automobilu iz Kruševca vojvodica Putnik. Poslije kratkog zadržavanja on je produžio put za Rašku, sam bez ikakve prateće. Bio je veoma pogružen, vojnički je otpozdravljač skvoga, ali nije ni s kim upuštao u razgovor. Iako se njime vrlo dobro pozajem, u ovom trenutku nijesam imao smjelosti, da mu se približim. Dan je prošao kao i dosadanji u strašnim prizorima. Topovska pucnjava sa čačanske i gruzijske strane čula se cijelog dana, ona se, čini mi se sve više približuje Kraljevu. Niko ne zna ništa, što se oko nas događa.

21. oktobar. Danas je prošlo nekoliko pukova u sime povlačenju sa beskrnjom komorom. Dolazili su sa svih strana. Oko 10 sati prije podne došao je automobilom iz Kruševca prjestolonaslednik Aleksandar.

Engleski letači u Bukareštu.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Budimpešta, 3. novembra.

„Bud. Korr.“ ima ovaj izvještaj iz Žurčice: Kako se iz Bukarešte javlja, stigle su na tamnošnje letilište četiri engleske letilice, u kojima se nalaze osam letača. Letači su došli sa ostrva Imbrosa u Egejskom moru i preleteli su za pet sati pet stotina kilometara. Oni su preleteli Jerebre i prešli su Duvan u blizini Tutrakana.

Njemačka.

Njemačko-norveški sukob.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Kopenhagen, 3. novembra.

U svim izvještajima iz Norveške velje, da tamo postoji uvjerenje o miru i ujubivom rješenju njemačko-norveške krize. Iako se ne zna sa držina note, koju će norveška vlada sutra predati njemačkom poslaniku, ipak se smatra, da su odnosi između Njemačke i Norveške sad već pomirili. Takvo shvaćanje ispojilo se na burzi opštini skakanjem tečajeva.

Sve vijesti o predstojećoj mobilizaciji Norveške označuju vladini krugovi kao izmišljotine.

O drugom putu „Deutschland“-a.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Stockholm, 3. novembra.

„Aftonbladet“ piše: Da je brod još jednom savladao Atlantski ocean i prkos svim opasnostima, dokazuje punom ozbiljnošću, da je on jedna činjenica, s kojom se mora računati. Da je njemački narod ovim poslednjim uspjehom „Deutschland“-a dobio jak podrščak za svoje pouzdanje i izvještost u pobedu, nije potrebno ni napominjati.

„Nya Dagbladet“ izvještava: „Deutschland“ je i ovaj svoj čudnovat put učinio istom srećom, kao što je i prvi. Još juče se čulo iz pouzdanih izvora sila sporazuma, da je brod propao. Samo dan docnije morao je engleski brzo avni ured zagrisiti u kiselu jabuku i saopštiti svetu triumf omrznutog neprijatelja.

Francusko-engleska ofenziva.

Izgorjelo francusko vojno skladiste.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Paris, 3. novembra.

„Peitit Parisien“ javlja iz Chotreisa: U jednom vojnom skladistu, u kojem je bila ogromna količina svakovrsne robe, buknuo je veliki požar i nanio ogromne štete.

Engleska i kolonije.

Jedan engleski protest.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

München, 3. novembra.

„Münchener Zeitung“ javlja iz Ženeve: „Manchester Guardian“ u svome pregledu o položaju veli: Mi ne vjerujemo da će se ispuniti želja Lloyda Georgea o dugogodišnjem trajanju rata. Rat je nanošen neizlečime rane ne samo središnjim vlastima nego i sa većinicima. Vrijeme bi bilo, da se jednom sa svim iskrene i bez zazora otpočne razgovor o miru.

Engleskoj treba nova vojska.

Kb. London, 4. novembra.

„Times“ u svome uvodniku ističe ponovo potrebu, da se vojska snabdije novim momčadima. List tvrdi, da su ministarstvo vojne hitno potrebne u velikom broju novih vojnika. Rat će se voditi u srednjem periodu.

20. oktobar. Kraljevo se počelo postepeno prazniti, jer su i mnogi beogradani, činovnici i drugi, koji mogu dobiti kola, a mnogi i pješice, otisli dalje. Otišla je danas za Rašku i cijela beogradска vojna stаницa, koja je neko vrijeme bila u Kraljevu. Oko podne stigao je na automobilu iz Kruševca vojvodica Putnik. Poslije kratkog zadržavanja on je produžio put za Rašku, sam bez ikakve prateće. Bio je veoma pogružen, vojnički je otpozdravljač skvoga, ali nije ni s kim upuštao u razgovor. Iako se njime vrlo dobro pozajem, u ovom trenutku nijesam imao smjelosti, da mu se približim. Dan je prošao kao i dosadanji u strašnim prizorima. Topovska pucnjava sa čačanske i gruzijske strane čula se cijelog dana, ona se, čini mi se sve više približuje Kraljevu. Niko ne zna ništa, što se oko nas događa.

21. oktobar. Danas je prošlo nekoliko pukova u sime povlačenju sa beskrnjom komorom. Dolazili su sa svih strana. Oko 10 sati prije podne došao je automobilom iz Kruševca prjestolonaslednik Aleksandar.

(Nastavio se.)

Rat na moru i pod morem.

Uništenje jednog engleskog parobroda od 10.000 tona.

(Naročiti brzozav „Beogradske Novine“.)

Berlin, 3. novembra.

„Tägliche Rundschau“ javlja iz Amsterdama: Prema jednom izvještaju engleskih listova zarobljen je kapetan engleskog parobroda „Rowanmore“, koji je hvatilo zapremine od 10.000 tona i koji je potopljen. Kapetan je zarobio jedan njemački podmorski brod. Prema tome izgleda, da je parobrod bio naoružan.

Građi i okoliš.

Prodaja kupusa.

Vrijednost kupona za brašno.

Da bi se dala mogućnost gradjanstvu urednim snabdijevanjem brašna po prodavnicama opštine grada Beograda, i izbjeglo ono veliko guranje ispred sviju prodavnicu i nered, koji se proizvodi uslijed velike mase svijeta, gradjanstvo pri opštini grada Beograda gospodin Juhn, odlučio je da se provedu najpraktičnije i najbolje mjeru prilikom kupovine brašna po prodavnicama.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Adamu Djermanu, Zeneva. Najučitivje molim da ovaj oglas saopštite mome Filipu. Dragi moj Filip! Zašto mi se već tako dugo ne javljaš? Kada bi znao kako je teško živjeti u borbi za opstanak sa velikim izdacima i oskudicima, ti bi mi bar taj najveći jad skinuo sa duše i javljaš se češće. Ja ti vrlo često pišem karte, javljala bih ti se i oglasom kada bi mi sredstva dopuštala. Zašto mi ne šalješ novac? Bez sumnje vjeruješ da mi naša uprava šalje, oni pak da mi ti šalješ dok se ja zlostavim. Niko danas ne daje pozajmice, riječ prijatelj je u ovom strašnom ratu izčezla. Sa 30 kruna pomoći ne moguće je živjeti. Novac pošali što skorije koliko god si u mogućnosti. Žima je već tu, a ja ničege nemam. Toplo te pozdravlja i voli twoja Lepša. Vami toplo zahvaljuje unaprijed Leposava F. Stojanovića, Ružina 50. 18584-8

Gosp. Ljubi Srećkoviću, koji je u Ženevi ili Niši. Sada se nalazim u veoma bijednom stanju i molim sa brzu pomoći. Molim odgovor istim putem. Ludvik Kis, Miletina 50. 18394-8

Jovanu Premoviću, Case 3545. Ženeva. — Ja sam potpuno zdrava. U Krađučevac za sada ne mogući. Javljam te se češće. Voli vas vaša mama, Cana Jezdića, Niš. 18299-8

Gospodinu MIHAJLU G. RISTIĆU, poslaniku Rim. Kao punomoćnik gospodje Ljubice J. Dokići, lijepo vas molim, da javite gospodinu ministru vojnom, da naredi gospodinu Ivanu Dokiću konjičkom podpukovniku, da posalje svojoj trojima djece izdržavanje, koje nije poslao više od godine dana. Djeca su bez odela, obuće i hrane, a nalaze se u Beogradu kod matere Dobracina broj 33. S poštovanjem, Livojin M. Simić, advokat Bitoljska 59. 18312-8

Nikoli Vitoroviću, gradjevinaru Žuřich — Švajcarska. Dragi brate, twoja pisma dobili smo posle dugog očekivanja i to ujedno po 4—5 koja su nam najveću radost donela da si zdrav. Mi smo svi zdravi u tvojoj kući u Palanci na ciglani, strna obilazi kuću u Beogradu i mi kad dodjemo. Na tvoje pitanje evo ti odgovaram; sa Zorkom ne mogu imati vezu, novaca sam joj ja ranije poslala, poslao joj je i g. Nikolić. Za g. Veljkovića nije mi poznato jer ne mogu sada da se izvjestim. Kad mi je posljednje pismo pisala Zora rekla je da će grožđe prodati jer nema ni jedno bure za vino. Kiriju nisam naplatila ni od koga jer nemaju i ako sam to pravo na tvoje imanje dobila. Ne znam je li dobila od banke novac, treba da ti javi Zorka. Vlasta je se nama, ne brini ništa. Primi srdačan sestrinski ljubeći te pozdrav od Anke, Vlaste, Mare, djece i Darinke Vitorović, Pałanka. 18203-8

Gosp. Arturu Gasou, gdje se nalazi. Molim obavijestite gosp. Ljubi Srećkoviću, da se nalazim u veoma bijednom stanju i molim za brzu pomoći. Molim odgovor istim putem. Gjoka Kusturić, Miletina 57. 18459-8

Nikoli Tabaku i Mici Todoroviću, Niš. — Danica Nik. Todorovića iz Kraljeva moli prijatelje u Nišu, da dostave gornjim licima, da joj pošalju novac jer je u oskudici veliko. — Poslatih 100 kruna primila sam. Hvala. Pozdravlja ih s djecom. 18383-8

G. Premoniću, Ženeva. Blagodarim na izvješće. Molim dostavite Milanu V. Nikolaleviću, kontroloru, Krf: Dragi Milane, oglas tvoj pročital, radujem se što ste zdravi ti i Pera. Peti poslati novac primih, takodje i Mileva 288 krune. Mi smo svi zdravi. Srdačan pozdrav od svijet u najveće od tvoje Natalije M. Nikolicu, Knez Danilova 28. 18469-8

Jovanu R. Jovičiću, Ženeva. Molim vas izvestite moga muža Petra Jovanovića, da sam sa sinovima i cijelom porodicu zdrava. Stevana P. Jovanovića, iz Lapova. 18201-8

Dr. DJOKI JOVANOVICU, činovniku pri izvještaju birou Španskog Crvenog Krsta na Krf. — Dragi Djoko, molim te, budi dobar te se izvesti za moga brata Ljubomira Veselinovića, komordžiju ratne kase, VIII. pješadij, puka, II. poziva. Javi mi da li je na starom mjestu gdje je i bio ili nije. Ujedno podaj mi odmah 60 kr. din. ili druhne, monetu kakva je potrebna, a i u buduće podaj mi svakog mjeseca uredno po 40 kruna ili dinara. Ako ti je u blizini vodi računa o njemu. Javi mi da smo svi živi i zdravi. Otac, majka i Mira ako dobiju dozvolu idu ovih dana u Požarevac. Ja sam se rađnjom u Beogradu. Sta bude uradio izvještiti me da ja istu sumu položim ovdje tvoj gospodj Miloša Pocerca ul. br. 23. Unaprijed ti blagodarim i stavljam ti svoje usluge na raspolaganje. Pozdravlje od moje gospodje i mene. Tvoj prijatelj Boža Veselinović, trgovac, Terazije br. 11. 18402-8

Vladislavu Nedeljkoviću, rez. artilj. kapetanu dunav. div. art. puka, 2. poziva. Dragi Vlado! Dobili smo tri karte, u kojima nam se javlja, da si hvala Bogu živ i zdrav, i jednu kartu od Miloša, u kojoj javlja i za tebe. To je sve od kako si otišao, zato nam je vrlo teško, što tako rijetko od tebe vijesti dobijamo. Ja ti često pišem, same neznam da li dobijaš moje karte. Novac nam je vrlo potreban, zato molim, da nam što prije pošalješ i da nam se češće javljaš. Majka i ja zdrave. Mnogo te pozdravljamo i ljubimo. Majka i Mara Nedeljković, Valjevo. 18405-8

Andri Todoroviću, upravniku pošte, na Krfu. Molim vas javite je li moj muž Pera Kocić, nadzornik telegr. linije, odbrana Beograda, zdrav. Budite dobiti te nam pošaljite novaca, jer smo u potrebi, niste potpisane. Gospodja Dara zdrava i mi sve. Velinka Pere Kocića, Mačvanska ulica 21. Marija Steve Djordjevića, Stiška ul. 57. Beograd. 18497-8

Arsi Mišiću, Vranje. Za Andru sam dobio izvještaj, zdrav je, od Alekse dobijam često karte, on je takodje zdrav, ne brinete ništa. Od vas ne dobijam karte i brinem se, javite mi preko „Novina“, kako ste, ako je drukčije nemoguće. Mnogo vas pozdravlja sin Vladimir Mišić, Grđig. 18400-8

G. Dragoljubu Radojloviću, Ženeva. Molim da izradite, da mi se ispošlje odmah novčane pomoći na osnovu mog velikog imanja od kog nemam sad nikakva prihoda. U velikoj sam oskudici, a dug će vratiti sa duplim interesom. Ljubica Rajković, Smiljaniceva 18. Beograd. 18394-8

Jovanu Premoviću za Ristu Topalovića. Hvala vam na izvještaju o Miči. Molim vas ako je moguće održavajte vezu sa Mičom i mene češće i opširnije izvještavajte o njemu. Miči recite, da smo mi zdravo i ako može neka nam novaca pošalje. Molim vas da predložite kod zato nadležnih, da mi se pošalje posmrtna plata Stevanova i izvjesna suma novaca na račun penzije. Sve troškove cu vam naknaditi i biću vam vječito blagodarna. Živka St. Mihailović, Valjevo. 18380-8

G. Kosti Aleksiću, Ženeva. Oglas za mog sina Dragojla da je živ primila sam, velika hvala na izvještaju. Mome sinu javi, da smo svi kod kuće dobro takodje i kod Milinkove kuće svi su zdravi. Sa pozdravom i poštovanjem Jovan Dudić iz Klinaca. 18504-8

VASI DANILOVICU, profesoru. — Dragi naš tato! Slučajno se je desilo, da u oči tvog rođen-dana, dobijemo tvoju sliku, koja nas je mnogo obradiovala, jer smo bili i svište neraspoloženi, ali u isto vrijeme i doista zabranili, jer vidimo, da si se mnogo promjenio. Molimo te, da za nas mnogo ne brineš, no da nam se samo često javljas, jer to nam je sada jedina radost. Posljednji novac koji smo primili, to je šesta posiljka od 234 krune. Ovdje su veliki izdatci i samo hleba potrošimo mjesечно za 150 krune. Prema ovoj će viđeti koliko nam je potrebno mjesечно. Jole i Mile još ništa nisu počeli da uče. Prilike su bile takve, da je do sada bilo nemoguće. Svo-ga tatu pozdravljaju, ljube i vole: mama, Lone, Mile, Lulica, Milan i Bela Danilović, Kraljevo. 18445-8

Gospodinu MOMCHILU PASTROVICU, Rue Pierre Fatio № 25, Ženeva. — Molim vas islijep, imajte dobrotu izvestiti: Ljubu Jezdića, advokata; Djuru Jezdića, trgovca i Boška Jezdića, učitelja: Da smo mi svi zdravi i da se sa majkom, Veljom, Micom sa djecom, mojom Damrom i Zorom nalazimo svi u Valjevu. Njihove karte primamo često, neka se za nas ništa ne briňu, mi smo svi dobro. Molim vas, izvestite Vasu Aleksiću, okružnog načelnika, da sa Desom nemožemo nikako da dodjemo u vezu ali smo prije nekoliko dana izvješteni, da su svi zdravi i dobro, i da nista ne briňe, namošni ih prijatelji Vasini snabdevaju sa namirnicama u svemu. Vama vječito blagodari na dobrota Aca Jezdić, trgovac, Neđadovića ul. br. 15, Valjevo. 18401-8

Dr. Dragi Ljubić, Lausanne. Nakopornije molimo, da nam što skorije pošaljete novaca, jer smo u velikoj nuždi. Vinograd čuvamo, koliko je moguće. Ponižni, Danilo Kovačević, Topčidersko brdo 15. 18221-8

Nikola Bogić Stefanović, Krf. Molim izvještite me da li je živ moj brat Tihomir, vojni Šofer. Takodje vas molim, zauzmete se da mi se pošalje ma kakva pomoći. Blagodari unaprijed Milica Stefanovićeva, telefonistkinja, Ratarska ul. 58. 18513-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva za g. Vladu L. Nikolića, kapetana 15. p., 2. p. Dragi Vlado! 638 Kr primila sam na Petkovaču. Ja i Bocko smo dobro, samo je mama slaba. Javi se češće preko novina. Svi te mnogo pozdravljaju i ljube te tvoje djece i Vukosave. Vama gne uvijek moje poštovanje. Vukosava Lj. Maksimovića, Zorina 18. 18457-8

Žiki S. Popoviću, Lausanna, Hotel Central. Molim te Žiku, da odmah piše moj kćeri Milici N. P. Lakić i Co., New-York, Amerika, ulica Eleventh Avenue 585, da za mene pošalje tebi što veću sumu novaca, a ti istu meni amo kada budeš od nje dobio. Unaprijed ti blagodarfam. Pozdravovi jesli li pisao. Svetozar Lazić, krojač, Kralja Milutina 65. 18341-8

Sotri III, Ženeva, Rue Abauz 1. Za Dr. Petru Živkoviću. Dragi Per! Tvoje pismo od 28.-IX. primila sam, pa me je mnogo obradovalo, zato mi se češće javljam, da ne briňem. Molim te, Pero, pošalji mi novaca odmah, jer mi je potrebno. Pozdravlja te troja sestra Darinka Živkovićeva, Dušanova 56. 18572-8

G. Jovanu Premoniću, Ženeva, za g. Andru S. Todorovića, uprav. pošte, Krf. Sa velikom molbom obraćamo vam se, da nam što skorije pošaljete novaca od naših primanja, jer se sa roditeljima nalazimo u velikoj bijedi. Unaprijed vam blagodare: Vidovsava Jovanovića, Gundulićeva 10, Katarina Petrovića, Starine Novaka 8, Jelena Liler i Ljubinka Hoblić, Durmitorska 5, poštarkinje, Beograd. 18427-8

Gosp. Aci Popoviću, Ženeva. Čudi me da moja izvješća ne primate, kad vam se na sve moguće načine javljam. Od gosp. Szollasa pisma ne dobijam. Molim vas pišite na moju adresu ili preko „Beograd. Novina“. Koču mnogo pozdravite, neka se samo čuva i često javlja. Mi smo svi zdravi i sve vas pozdravljamo. Jovanka K. Popović, Čika Ljubina 19. 18404-8

G. Dragoljubu Radojloviću, Ženeva. Molim da dostavite Beogradskoj trgovac-koj banchi da mi prati 5—600 dinara po mojoj uložnoj knjižici broj 1027, knjiga 482, jer mi je novac veoma potreban. Blagodarna Smiljana Štulovića, Kralj Milutina br. 5, Beograd. 18500-8

G. Dragoljubu Radojloviću, Ženeva. Nevjola je na pragu, a ne smijemo čekati da predje i preko praga u kuću. Stoga smo prinudjene, da se obratimo na vas, da izradite, da nam se pošalje pomoći odnosno naša primanja na šta unaprijed blagodarimo Vasiliju Stojanoviću, učiteljicu u Beogradu, Takovska br. 23. Draga Kuzmanović, učiteljica u Begaljici, Ratarska br. 123. 18454-8

G. Dragoljubu Radojloviću, Ženeva. Nevjola je na pragu, a ne smijemo čekati da predje i preko praga u kuću. Stoga smo prinudjene, da se obratimo na vas, da izradite, da nam se pošalje pomoći odnosno naša primanja na šta unaprijed blagodarimo Vasiliju Stojanoviću, učiteljicu u Beogradu, Takovska br. 23. Draga Kuzmanović, učiteljica u Begaljici, Ratarska br. 123. 18454-8

G. Radoju Radojloviću, Ženeva. Učitivo vas molim, da mi pošaljete a kontu moje plate nešto novaca, jer sam u velikoj oskudici, kao i za moju rodjakinju. Unaprijed blagodar Zora Milorada Barlovca i Draga Vučovića, čin. pošt. telegr. odjeljenja ministarstva gradjevina, Ružina Nr. 38. 18453-8

G. MITRU DJUROVICU, Ženeva. — Iskrreno blagodarinam na prijateljskoj pažnji. Perki sam pisala, čim odgovor, javljam vam kako su. Molim dostavite Bati slijedeće: Mili naš Bato! Jutro dobijmo prve vijesti lično od tebe i to od konca juna i početka jula, veoma si nas obradowao, milo nam je što si sa zdravljem odlično. Mi te vrlo često preko novina javljamo, da li dobijaš? Obrađuj nas tvojom slikom i češće nam se javljam da ne briňemo. Svi te mnogo volimo i ljubimo. Tvoja mama. Postuže vasi i pozdravlja Milica Dr. Dj. Jovanovića, Vrnje. 18451-8

G. LJBUT SREČKOVICU, direktoru beogradskih klanica, Ženeva. — Pored više pisama i karata i ovim vas putem najpokornije molim, da izvole narediti kome treba: da mi se izdaje mjesечna plata moga muža Miodraga Markovića činovnika Klaničnog Društva, koji je interniran prešlo godine. Molim za što bržu pomoći, unaprijed blagodarni na izvještaj da poginuo. Blagodarim unaprijed na izvještaju Boško Cvetovjević, trgovac iz Valjeva. 18505-8

G. LJBUT SREČKOVICU, direktoru beogradskih klanica, Ženeva. — Pored više pisama i karata i ovim vas putem najpokornije molim, da izvole narediti kome treba: da mi se izdaje mjesечna plata moga muža Miodraga Markovića činovnika Klaničnog Društva, koji je interniran prešlo godine. Molim za što bržu pomoći, unaprijed blagodarni na izvještaj da poginuo. Blagodarim unaprijed na izvještaju Boško Cvetovjević, trgovac iz Valjeva. 18505-8

NIKOLA N. KRSTIC, Grand Hotel du Lac Neuchâtel, Švajcar. — Mili moja Bubol! Tvoja pisma i karte primili smo. Javljaj nam se češće jer to mi je jedina utjeha. Za moju zaovu Danicu Ilić gledaj što prije da pošalje penziju, koju nije primila od oktobra prošle god. Broj knjize 1758, njena adresa: Višnjiceva ul. br. 2, tako isto i za našeg Miku Ivkovića, da mu se pošalje njegovo primanje, što prije na adresu: Kraja Milana ul. br. 75, kao i njegovoj sestrici Zorki Ivković, učiteljici, Dušanovu ul. br. 75. Gledaj Bubo, da im se što prije pošalje, jer su mi vrlo nježna. Zdravi smo. Blagodari vam i mnogo pozdravljamo svi. Vas, naše mleko Kraljeva. 18454-8

NIKOLA N. KRSTIC, Grand Hotel du Lac Neuchâtel, Švajcar. — Mili moja Bubol! Tvoja pisma i karte primili smo. Javljaj nam se češće preko novina, jer mnogo briňemo. Njena sestra Zora D. Milivojević, Jevremova 26. 18343-8

G. MILUTINU KOVACICU, Rue Malatreux No. 5, Ženeva. — Lijepo vas molim, da nastanete zajedno sa mojim bratom Dragomirovom kod Željez, direkcije da mi se što prije pošalje štograd novaca na račun plate (pošto se još na istoj vodini) mog počivšeg muža, kao i u buduće mjesecno, jer zima ide a djeca su mi vrlo nježna. Zdravi smo. Blagodari vam i mnogo pozdravljamo svi, vas, naše mleko Kosu, Dragomira i slatku djecu. Leposava poč. Branka Milankovića, Skenderbegova 12, Beograd. 18472-8

VIDOSAVI MILENKOVIC, Lausanne. — Molim te, dostavi ovo Mici i Dušanu: Dobili smo od Vida jedno Duškovo pismo, koje nas je mnogo obradowalo, jer to je prvo pismo od vas. Mama i ja smo zdrav i nemojte briňati za nas. Novac smo iz Švajcarske primili. Veliko hvala Neka nam i Miča piše preko Vida Javljajte se češće preko novina, jer mnogo briňemo. Javite nam gdje se tata naša i izvestite ga da je naš dobitnik Paja Bota umro napravno u Kru

Dragoljubu Radojoviću, Ženeva. Lijepo molim izvijestite Miku Budjevac, novinara i Šinišu Budjevac, IV. prek. puk, dunavске divizije, 1. poziva, da smo im se bezbroj puta javljale, a od njih glasa nemamo od jula ništa. Silno brinemo. Neka zamole Lepšnog načelnika i moga upravnika, da nam pošlu veće sume novaca, bez sredstava smo i zdravlje nas ne služi. Milan Glavički, majstor telef. centrale, odmah da pošlje novac ženi i djeci, oni su ovđe bolesni. Sejka i majka nježno ljube i žele svoga dragog Mikicu i milog Šinajku. Milka Budjevac, Bitoljska ul. 4. 18527-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Učitivo molim da izvještaj o mome sinu Vitomiru Stojkoviću, Šnajderu beograd, koji je s grupom dječaka iz Aleksincu otišao 25. oktobra 1915. sa srpskom vojskom. Sestre i majka nisu ništa čule o njemu i mnogo brinu. Lepa Stojković, Cara Uroša 15, Beograd. 18525-8

Olgu Grković, Rue Thalberg 2, Ženeva. Andri Todoroviću, upravniku pošte na Krfu obrati se molbom: da mi preko Mare Jekićke, poštare, Kruševac (Langestrasse 25) ili Ljube Šariću, Beograd (Kursulina 1), ili ako mu je lakše preko tebe, pošalje platu, pošto se nalazim u Aleksandrovcu sa porodicom u velikoj oskudici. Zar ti Olga nisi u stanju ništa učiniti po oglašu br. 169 od 2.-VIII. Juče dobit preko tetke tvoj izveštaj o Vladu, Jovi i Brani. Dobro si jednom i ta imena prevallia preko jezika. Poslije uzaludno probavljennih 15 dana u Beogradu, sutra se vracam praznih šaka. Kuću ti nedirnutu. Za diecu ne brini tollik, zdrava su. Pavle Krasić, kontrolor beogradanske pošte, Aleksandrovac. 18568-8

G. Lazi Lazareviću, Hotel Terminus, Ženeva. Umojavam vas gdje Kirčanski, da polozite 70 kruna g. Jovanu Premoviću, Case 3545. M. B. Ženeva, s tim da po odbitku svojih troškova ostatak pošalje njegovom sestrici Kosti Šimiću, djaku u Francuskoj. A vas molim, da javite kome ovđe istu sumu, da preda, jer je nemoguće odavde novac isposlati. Vas i vaša oba brata pozdravljamo, Jovanka Meković, Dobračina ul. 9. 18567-8

Aci N. Z. Popoviću, Ženeva. Dragi ujka Aco! Mnogo sam ti zahvalna na izveštajima o mom Milanu. Ja sam do sada svega jedno pismo primila i to od 16.-VII. Molim te javi mi, da smo svi zdravi, da ga molimo, da se čuva i da ga svi mnogo pozdravljamo. Sve vas i Milana grli i ljudi vaša Mara Dr. M. Petrović, Sv. Save ul. 28. 18566-8

Gosp. Dragomiru Petroviću, advokatu iz Šapca. Tvoj sam oglas pročitala; javljam mi se češće ovim putem. Ja, Angelina, Bela i Spomena, zdrave smo. Novac nam je potreban, jer nikakvih prihoda nemamo. Dobila sam poslatih 50 franaka. Stanujemo u našoj kući. Zašto nam se Ninko ne javlja više? Bata je zdrav. Rosa je u Valjevu sama sa Milom i Miljančanom, a baka u Beogradu u Angelininoj kući. Pozdravljamo vas sve. Anka Petrović, Šabac, Pocerska ul. 50. 18524-8

Gosp. Aca Diniću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas da izvjestite mog djevera Mihaila Rajčića, trgovca, sada hotelier u Marselju, da od radnje kao i od stana nema ništa. Pozdravljamo ga sinovica i snaha i neka se javlja češće. Draga Dj. Rajčića, Sokolska 6. 18521-8

Gosp. Jovi Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B. za Jovu Mijatoviću, drvarskog trgovca. Jovo, molim te javi Milanu, da sam primila 106 kruna, koje mi je poslao i molim ga da mi pošalje opet, jer sam u velikoj oskudici. Zorka moli Mladenu za novac. Izvjeti Aci da sam primila njegovo pismo. Novac koji si obećao poslati Mici u 2800 kruna, još ga nije primila i Mica te moli da joj pošalje što prije, jer joj je potreban, majka te tvoja molida da se slika sa Mirkom i da joj pošalje sliku. Pozdravljaju te Milica, Ruža, majka i djeca. Tetka Milica te pozdravlja i moli da javis Miki i Marku, tvome kumu, da je ona zdrava i da joj je novac potreban i moli Miku, da joj pošalje i oboje ili pozdravlja. Tebe pozdravljam, a Milana i braču ljudi Hristina Mihajlović sa djećom, Kosmajska Nr. 51. 18522-8

Risti Topaloviću, Ženeva, Biro Djordjević. Mnogo ti hvala na dosadašnjem izveštaju, molim te i u buduće nas izvještavaj. Molim te nemoj se više na mene i tvoje prijatelje obraćati, novaca nemamo, ništa ne radimo. Tvoji su zdravo, kao i mi svi. Sve vas svi mnogo pozdravljamo. Djukan Djukanović, Valjevo. 18536-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gospodjici Katarini Fegej, Grand Hotel B. 2278/50. Wessen, Švajcarska. Vaš izveštaj o mom bratu Petru Vasiću dobila sam. Molim vas javite mu, da za nas ništa ne brine, mi smo svi zdravo. Molim vas javite mu da nam se češće javi i da nam novac pošalje, jer nam je mnogo potreban. Mnogo vam blagodarna Angelina Vasić, Nemanićima 24. 18556-8

Gosp. Stevi Ačimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas i sve moje prijatelje, da me izvijestite preko ovih novina za moga sina Boivoja Tabakovlja, podpredsjednika 2. četa, 3. bat., 5. pješ. kadrovski puk, Šumadijska divizija, 2. poziv, te li živ i zdrav, a čuo sam da je 1. decembra 1915. god. bio bolestan u bolnici u Gusušinu, Crna Gora. A i za drugog sina Živojina je li živ i zdrav i je li se sastao sa svojim bratom Borivojem. Unaprijed svima blagodarni i šaljen pozdravlje. Mi smo svi troje zdravi kod svoje kuće. Velimir Tabakovlja, Teražije broj 17. 18575-8

Gosp. Tadiji Živkoviću, studentu tehničke, Hotel Terminus, Ženeva. Tadija! Molim te izvestiti me o mom bratu Mirku Staniću, artiljerijskom poručniku. Ako ne možete vijeti pokušaj i javi, isto me izvesti o mom srodniku Peri Kabadaju mašin, bravarskom radniku niške željezničke radionice i brata mu. Odmah javi oglasom. Naknada tvojima. Pozdravlja te i zahvaljuje Nada Stanićevu s roditeljima, Hilendarska 1. Beograd. 18575-8

Stevanu Djordjeviću, Želj. čin. Sa dječicom svi zdravi, posalji mi novaca. Javljaj se češće. Draga Djordjević (rođ. Köning), Kondina 20. Beograd. 18443-8

Stevi Ačimoviću i Zafiru Stankoviću, Ženeva. Molim vas u ime moga muža, koji nije kod kuće, da poradite, da se možete zetu Milanu Arandjeloviću, profesoru iz Niša pošalje što veća suma novaca, na račun njegove plate. Do sada mi od kuda nikavu materijalnu pomoć nije primio. Zato je sa porodicom u velikoj oskudici. Ako ne možete vijeti pokušaj i javi, isto me izvesti o mom srodniku Peri Kabadaju mašin, bravarskom radniku niške željezničke radionice i brata mu. Odmah javi oglasom. Naknada tvojima. Pozdravlja te i zahvaljuje Nada Stanićevu s roditeljima, Hilendarska 1. Beograd. 18575-8

G. Nikoli Djordjeviću, p. poručniku 2. četa, 3. bat., 2. pješ. puk, moravska divizija. Molim te pošalji mi troška, jer sam vrlo oskudan. Pozdravlja te tvoja Persa, Knez Danilova u. br. 6. 18565-8

Miloradu A. Petroviću, Ženeva. Hotel l'Univers. Molim te, Mile, budi dobar učini da nam se pošalje jedna suma akonto Lećine plate ili ma s koje strane, jer smo u velikoj novčanoj oskudici. Ujedno molim, da se izvijesti, gdje su sada Lile i Pavle. Ljuba ti je pisala više puta. Svi te mnogo pozdravljaju i zahvaljuju unaprijed. Zorka te pošalje 2.000 kruna. — Pozdravlja te Mih. Šrecković, Takovska 14. 18246-8

G. Vladanu Nedeljkoviću, Hotel Terminus Geneve. Poštovan g. Vladu, molim vas imajte dobrotnu dostavite možete zetu Milivoju Cvrčaninu slijedeće: Dragi zete vaš oglas pročitao sam radujemo se vi i Milan što ste zdravi takođe mi smo svi zdravi. Vaša mama zdrava sestra Dana umrla 1. jula. Novac je nemoguće slati. Javljajte se češće da ne brinete. Milena i vaši svi pozdravljamo i volimo vas vaš tast Nestor Popović, Cvrčanin, Gornji Milanovac. Dragi Milivoje, molim te pošalji mami novaca jer ona troši od mene, ti znaš koliko si mi ostavio, prema tome meni je nemoguće njoj davati, pošli ti. Ljubče je veliki svome tatu ljudi ruke. Vole te i pozdravlja tvoja Mica Cvrčanin, Gornji Milanovac. 18214-8

G. Andri Todoroviću, upravniku pošte, — Krt. Molim vas da podejstvujete, da nam se odmah pošalje novaca, na osnovu našeg primanja, jer smo u velikoj oskudici. Nikola Aleksić, Dubljanska ul. 152; Stanoje Žikić, Sindjelića ul. 31 i Mata Jovanović, Molerova 52. 18423-8

G. Peri Mladenoviću, blagajniku Uprave Fondova, Krf. Molim pošaljite novaca na ime primanja moga muža Bože Božića. Blagodarna Jelisaveta Božić, Vrlička ul. 95, Beograd. 18569-8

G. AVRAMU PETROVICU, Ženeva. — Poštovan g. Avram, tek u oči polaska vaše Dane, dobrobiti vaše i našeg mlug Bana pismo, te vašu Danu posjetimo i poželimo joj srećan put i sastanak sa vama. Sad vas molim da namem Ban (Branislavu) dostavite Pojtersovo pismo: Mili moj sin! Tek prije neki dan dobrobiti tvoje željno očekivano pismo, preko Avramčića. Ono nas je sine, veoma obradovo, jer za tebe smo od brige o očaju do očaju došli. Ne spremam očaj. Tata je bio pošao tebi Zakutu, ali put mu je bio prešen, a doc kan je saznao da si ti očaj. Sto nam, slatki sine ne pišete, kad znaš šta sam ja radila za Vladom i Milom, što sam znala gdje ga, a kako mi je tek sada kad steva trojica očajali, i to na

G. JOVANU PREMOVICU, Ženeva. — Molim Vas da me izvestite gdje se nadazi Sreća Nikolić medicinar-lekar u Konjčkom puku I. poz. Morav. Diviz. Da se odmah javi. Tako isto da se dostavi mom stricu Dr. Jov. Hadži Vasiljeviću i ocu da sam oba putu novac primila 100 i 155 kruna i da sam zdrava u Beogradu. Tinka Hadži Vasiljevića, Bitoljska ul. br. 46. 18653-8

6. VELJI Ž. AČIMOVICU, Rue Stand 38, Ženeva. Danas obidjoh kuću poslanika g. Joksimovića, oštećena je. Otac braća kao i cijela familija u Batočini živi i zdravi, tako me izveštava predsjednik. Za slanje novaca, moja Vam adresa stoji na raspodjeljenju, za gdje boste. Od kuće Vaše bili kod mene, zdravi su, imaju novaca. Juče dobih kartu od Miloša, veli da mu je dobro. Po karti izisao oglas poslanika g. Djordjevića. O Vukašinu dobih više izveštaja, ali najtačniji sa slikom idu g. Stojanović iz Marselj-Hvala mu. Žena g. Grujić Pavlović traži da joj što prije novaca pošalje, jer je u osudici. G. M. Stojanović ima osmoro djece od kojih najmlađe od 2 godine. Molim Vas novaca joj što prije i što više pošaljite. Žena Ačima L. Maksimovića iz Parčana moli da dostavite njezinom mužu slijedeće: Dragi Ačime! Svi smo zdravi što i tebi i Ači od Boga želimo. Otac nije kod kuće. Desa ide u školu, Dragi je već veliki. Slikajte se i pošaljite nam sliku. Djeca luke svome tati i čiku, a mi vas obavijaju pozdravljam, tvoja žena, Leposava. Javi znaš li što za Stojana Spasojevića iz Parčana, Ovih dana javiš još o nekim familijsima što ste tražili. O sebi samo to, da sam zdrava, ali tužnja i očajnja no ikad, u svome dugopatničkom životu, rat je uništo gotovo svu tečku, mojim krvavim znojem stecen. Gđi ljudi ruku, Nikolu brat sas pozdravlja, a Vas poštije, Jov. Hadži-Sarevićeva, Resavska 45. 18620-8

